

1. All questions are compulsory.
2. Attach map inside the main answer book.
3. Use of map stencil is allowed.
4. Figures to right indicate marks.

Q.1 A) Mark and name the following on the outline map of Maharashtra.

7

- 1) Sahyadri range.
- 2) Longest river in Maharashtra.
- 3) District with highest rainfall.
- 4) Sugar cane producing region
- 5) Thorny forest region
- 6) Aurangabad MIDC
- 7) Mumbai Pune expressway

B) Represent the following data with the help of Choropleth technique and interpret the result.

8

Density of Population – Maharashtra

Districts	Density of population	Districts	Density of population
Thane	1157	Pune	603
Nashik	393	Kolhapur	504
Amravati	237	Bid	242
Ratnagiri	197	Chandrapur	193
Dhule	285	Osmanabad	219

Source: Census 2011

Q.2 A) Discuss the major physical divisions of Maharashtra.

15

Or

B) Explain the pattern of rainfall distribution in Maharashtra.

15

Q.3 A) Describe the various types of soil found in Maharashtra.

8

B) Briefly explain the problems and methods of soil conservation in Maharashtra.

7

Or

A) Write a note on forest types found in Maharashtra.

8

B) Discuss the forest conservation methods in Maharashtra.

7

Q.4 A) State the characteristics of agriculture in Maharashtra

8

B) Describe the types of agriculture found in Maharashtra.

7

Or

A) Bring out the distribution of cattles in Maharashtra.

8

B) Explain the mineral resources found in Maharashtra.

7

Q.5 A) Discuss the industrial regions of Maharashtra.

15

Or

B) Discuss the issues of Mumbai Metropolitan Region.

15

2

3. नकाशा स्टॅन्सल वापरण्यास परवानगी आहे.
4. उजवीकडील अंक प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

प्र.1 अ) महाराष्ट्राच्या नकाशा आराखड्यात खालील घटक दाखवा व नावे लिहा.

7

1. सह्याद्री रांग
2. महाराष्ट्रातील सर्वात लांब नदी .
3. सर्वाधिक पर्जन्याचा जिल्हा .
4. ऊस उत्पादक प्रदेश .
5. काटेरी वनांचा प्रदेश.
6. औरंगाबाद MIDC
7. मुंबई पुणे द्रुतगती मार्ग .

ब) खालील माहिती समदाटी छायापद्धतीने दर्शवा व अन्वयार्थ लिहा.

लोकसंख्येची घनता - महाराष्ट्र

8

जिल्हे	लोकसंख्येची घनता	जिल्हे	लोकसंख्येची घनता
ठाणे	1157	पुणे	603
नाशिक	393	कोल्हापूर	504
अमरावती	237	बीड	242
रत्नागिरी	197	चंद्रपूर	193
धुळे	285	उस्मानाबाद	219

Source:Census 2011

प्र.2 अ) महाराष्ट्रातील प्रमुख प्राकृतिक विभाग स्पष्ट करा.

15

किंवा

ब) महाराष्ट्रातील पर्जन्य वितारणाच्या आकृतीबंधावर चर्चा करा

15

प्र.3 अ) महाराष्ट्रात आढळणा-या विविध प्रकारच्या मृदा वर्णन करा.

8

ब) महाराष्ट्रातील मृदा संवर्धनाच्या समस्या आणि पद्धती थोडक्यात स्पष्ट करा.

7

किंवा

अ) महाराष्ट्रात आढळणा-या वन प्रकारांवर टिपा लिहा.

8

ब) महाराष्ट्रातील वन संवर्धनाच्या पद्धतींवर चर्चा करा.

7

प्र.4 अ) महाराष्ट्रातील शेतीची वैशिष्ट्ये सांगा.

8

ब) महाराष्ट्रात आढळणारे शेतीचे प्रकार वर्णन करा.

7

किंवा

अ) महाराष्ट्रातील गाई-म्हशीचे वितरण विषद करा.

8

ब) महाराष्ट्रात आढळणारी खनिज संसाधने स्पष्ट करा .

7

प्र.5 अ) महाराष्ट्रातील औद्योगिक प्रदेशांवर चर्चा करा.

15

किंवा

ब) मुंबई महानगर प्रदेशांच्या समस्यांवर चर्चा करा.

15